

ԴԱՍՂԵԿԻ ԺԱՄԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿ
ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

2023-2024

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

8-9 դասարաններ

Դասղեկ՝ Լիլիթ Բարսեղյան

ՀՀ կառավարության N 439-Ն որոշում, 8-ը ապրիլի 2010թ.: Քաղվածք ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ

ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը: Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակաձուլ (ինդուկցիա), արտաձուլ (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

- ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,
- բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,
- գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,
- դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,
- ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,
- զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,
- է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,
- ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,
- թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.
- 2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝
  - ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,
  - բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,
  - գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,
  - դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային

միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

- ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,
- բ. սովորել և սովորեցնել,
- գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,
- դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը, ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,
- զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,
- է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,
- ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

- ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,
- բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,
- գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,
- դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.
- 5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝
  - ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,
  - բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,
  - գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,
  - դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,
  - ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,
  - զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

- ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,
- բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,
- գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային

հմտությունները,
մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ.

լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները,

լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք

դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց

մշակույթների հանդեպ, ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու

կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի

թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ծա. դրսևորի աշխատասիրություն,

հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ

ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական
հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության
(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (ղասղեկը)

ա) դաստիարակական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,

բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.

գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,

դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին

ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,

զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.

է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:

71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,

բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման

գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.

դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.

ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները

զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:

74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:

75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:

76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:

77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:

78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Ծննդյան թիվ	Վտխար	Օրը	Մեար
1.	Բաղյան Սարգիս Նվերի	2009թ.	07	26	Ար.
2.	Բաղյան Կարեն Նվերի	2010թ.	07	21	Ար.
3.	Նազարյան Անի Վարդանի	2010թ.	03	23	Բգ.

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ներածություն (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) .

- 2023-2024 ուսումնական տարում 8-9-րդ դասարաններում սովորում են 3 աշակերտ՝ 1 աղջիկ և երկու տղա:
- Դասարանում տիրում է առողջ մթնոլորտ, երեխաները սիրում են միմյանց, ուշադիր և հոգատար են իրար նկատմամբ:
- Երեխաները համերաշխ են, ընկերասեր, դրսևորում են հարգանք միմյանց նկատմամբ:
- Դասերը անցկացվում են առանց կոնֆլիկտների:
- Ապահովված են բոլոր դասագրքերով:
- Ընթերցում են լրացուցիչ գրականություն:
- Ակտիվորեն մասնակցում են դպրոցում կազմակերպվող միջոցառումներին:
- Հետևում են դպրոցում սահմանված կարգ ու կանոնին:

2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուսումնական տարվա ընթացքում

- Դասարանում ստեղծել և պահպանել ընկերասեր, կարգապահ և ուսումնաստենչ մթնոլորտ:
- Առանձնակի ուշադրություն հատկացնել աշակերտների դաստիարակությանը

կարգապահությանը, հիգիենային, արտաքին տեսքին, մաքրությանը:

- Ուշացումները և բացակայությունները հասցնել նվազագույնի:
- Ակտիվ լինել դասարանական և դպրոցական միջոցառումների ժամանակ:
- Աշխատել այնպես, որ ավելանան գերազանցիկ և առաջավոր աշակերտների թիվը:
- Հետևել աշակերտների կողմից օրվա ռեժիմի պահպանմանը :
- Ուշադրություն դարձնել, որ երեխաները ամեն օր պատրաստ լինեն բոլոր դասերին:
- Ամուր հիմքերի վրա պահել ծնող-դասուցիչ –աշակերտ փոխհարաբերությունները:
- Երեխաների մոտ ամրապնդել համամարդկային արժեքները՝ բարություն, ազնվություն, ընկերասիրություն և այլն:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն

- Աշակերտներին տալ տեղեկություններ կրոնի պատմության մասին:

- Խորացնել քրիստոնեական մաքուր հավատքը, Աստծո խորհուրդը, բացահայտել թե ինչ դեր է ունեցել քրիստոնեությունը հայերի կյանքում:
- Դասարանում և տանը նշել եկեղեցական տոները:
- Սովորեցնել հոգևոր արժեքների ընդունում և ընկալում:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն

- Հոգ տանել աշակերտների գեղագիտական ճաշակի ձևավորման և զարգացման մասին:
- Մեր արթնացել նրանց մեջ գեղեցիկի նկատմամբ:
- Կազմակերպել այցելություններ մշակութային կենտրոններ:
- Կազմակերպել զրույց-գեկուցումներ “Իմ սիրելի հուշարձանը” թեմայով:
-

3.3 Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն

- Աշակերտներին դաստիարակել հայրենասիրական ոգով:
- Նրանց մեջ սերմանել պատասխանատվության զգացողություն հայրենիքի նկատմամբ և նրան անմնացորդ ծառայելու ցանկություն:
- Սովորեցնել կարևորել երկրի համար լավ մարդ դառնալու պարտականությունը:
- Լինել հայրենիքին նվիրված անհատ:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն

- Կարևորել առողջ ապրելակերպը երեխաների մոտ:
- Ապահովել աշակերտների մասնակցությունը Ֆիզկուլտուրայի դասին համապատասխան մարզահագուստով:
- Աշակերտներին իրազեկ դարձնել սպորտային աշխարհում տեղի ունեցող իրադարձություններին:
- Կազմակերպել սպորտային մրցույթներ երեխաներին ոգևորելու համար

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն

- Աշակերտները կհմանան, որ բարեկեցության գաղտնիքը աշխատանքն է:
- Կառաջնորդվեն այդ սկուզբունքով:
- Մեր արթնացնել աշխատանքի նկատմամբ:
- Կարևորել այն փաստը, թե լավ աշխատանքը ինչպիսի պտուղներ է տալիս:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն

- Աշակերտներին մասնակից դարձնել դպրոցում կազմակերպվող բնապահպանական միջոցառումներին:
- Դպրոցամերձ հողամասում կատարել մաքրման աշխատանքներ:
- Դասասենյակը հարստացնել ծաղիկներով, բացատրել, որ մաքուր օդը, առողջությունը դա բնության, ծառի, թփի, կանաչի և անտառի արդյունքն է:

3.7 Դպրոց- ընտանիք կապը

- Մերտացնել ծնող-դպրոց կապը զանազան միջոցառումների միջոցով:
- Հնարավորություն տալ ծնողներին կատարել դասալսումներ:
- Ծնողների հետ անցկացնել զրույց աշակերտների արժեքային և բարոյական դաստիարակության վերաբերյալ:
- Մշտապես կապ պահել ծնողների հետ:
- Վեր հանել առկա խնդիրները:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
1-ին շաբաթ	Անցկացնել զրույց նվիրված գիտելիքի օրվան:	Ընթացքում	Դասղեկ և աշակերտներ
2-րդ շաբաթ	Աշակերտների հետ կատարել կազմակերպչական աշխատանքներ: Ավագի ընտրություն:	Ընթացքում	
3-րդ շաբաթ	Զրուցել Խաչվերաց տոնի մասին:	Ընթացքում	
4-րդ շաբաթ	Անդրադարձ կատարել պատմական տարբեր փուլեր, որոնք հետաքրքիր են երեխաների համար:	Ընթացքում	
5-րդ շաբաթ	1. "Ազգային և միջազգային տոներ" նպատակն է հասունացնել ազգային տոների առանձնահատկությունները և ազդեցությունները: 2. "Բարեկամներ և հակառակորդներ" քննարկման միջոցով ներկայացնել հայ-ադրբեջանական խնդրի դրդապատճառը:	Ընթացքում	Դասղեկ և աշակերտներ
6-րդ շաբաթ	Զրույց "Ինչպես մաքուր պահել բնությունը"	Ընթացքում	Դասղեկ և աշակերտներ
7-րդ շաբաթ	Խոսել աշակերտների իրավունքների և պարտականությունների մասին:	Ընթացքում	
8-րդ շաբաթ	Կազմել Տոհմաճառ:	Ընթացքում	
9-րդ շաբաթ	Կազմակերպել զրույց, երեխաների մոտ ձևավորել հարգանք մեծահասակների նկատմամբ:	Ընթացքում	
10-րդ շաբաթ	«Պետք է արդյոք խնայել» թեմայի միջոցով աշակերտների մտածողությունը խթանել, ձևավորել խնայողական վերաբերմունք:	Ընթացքում	

12-րդ շաբաթ	Անցկացնել զրույց երկրաշարժի օրվան նվիրված:	Ընթացքում	Դասղեկ և Աշակերտներ
13-րդ շաբաթ	Զրույց «Պատմական եզրույթներ» թեմայով:	Ընթացքում	
14-րդ շաբաթ	Ինչպես են հայերը հնում նախապատրաստվել Ամանորին: Երբ՞ են հին հայերը նշել Ամանորը:	Ընթացքում	
15-րդ շաբաթ	Նախապատրաստել կիսամյակի ամփոփմանը, անցկացնել կրկնություն:	Ընթացքում	
16-րդ շաբաթ	Անցկացնել զրույց նոր կիսամյակին նվիրված, սկսել նոր ուսումնական տարվա փուլը:	Ընթացքում	
17-րդ շաբաթ	Վարել զրույց նվիրված Հայոց բանակին:	Ընթացքում	
18-րդ շաբաթ	Քննարկել աշակերտների ձեռքբերումներն ու բացթողումները:	Ընթացքում	
19-րդ շաբաթ	Կազմակերպչական աշխատանքներ: Աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակի սուգում:	Ընթացքում	Դասղեկ և աշակերտներ
20-րդ շաբաթ	Հանդիպում ծնողների հետ “Երեխաների ճիշտ դաստիարակությունը” թեմայով զրույց վարելու նպատակով:	Ընթացքում	
21-րդ շաբաթ	Հրավիրել ծնողական ժողով, ծանոթացնել երկրորդ կիսամյակի աշխատանքներին:	Ընթացքում	
22-րդ շաբաթ	Անցկացնել դասղեկական ժամեր: Ծանոթացնել ընթացիկ հարցերին և աշխատանքներին:	Ընթացքում	
23-րդ շաբաթ	Հետևել կարգապահությանը, ուշադրություն դարձնել անհարգելի բացականչելին, կրճատել բացականչելի թիվը:	Ընթացքում	
24-րդ շաբաթ	Հետևել կարգապահությանը և սանիտարական վիճակին:	Ընթացքում	Դասղեկ և աշակերտներ
25-րդ շաբաթ	Ամփոփել փետրվար ամսվա առաջադիմությունը:	Ընթացքում	
26-րդ շաբաթ	Զրույց կազմակերպել Գարնան զարթոնքի մասին:	Ընթացքում	

27-րդ շաբաթ	Զրույց նվիրված հայոց դիցաբանությանը և Գեղեցկության տոներին:	Ընթացքում	
28-րդ շաբաթ	Բանավեճ «Սպորտը և մենք» թեմայի շուրջ:	Ընթացքում	
29-րդ շաբաթ	Ամփոփել դասարանի մեկ ամսվա առաջադիմությունը, հրավիրել համադասարանական ժողով:	Ընթացքում	
30-րդ շաբաթ	Զրույց նվիրված Մեծ Եղեռնին:	Ընթացքում	Դասղեկ և աշակերտներ
31 շաբաթ	Քննարկում «Մայիսյան հերոսամարտերը» թեմայի շուրջ:	Ընթացքում	
32 շաբաթ	Անդրադարձ Մայիսյան հերոսամարտերի ընթացքում նահատակված հայ մարտիկներին:	Ընթացքում	
33 շաբաթ	Խրախուսել լավ սովորող աշակերտներին: Ստուգել դասարանի սանիտարական վիճակը	Ընթացքում	
34 շաբաթ	Ծնողական ժողովի հրավիրում, քննարկել աշակերտների առաջադիմության հարցը:	Ընթացքում	Դասղեկ և աշակերտներ

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ

Անցկացման ժամկետը	Միջոցառման անվանումը	Անցկացման տեղը
01.09	Գիտելիքի օր	Ծափաթաղի միջն. դպրոց
27.09	44-օրյա պատերազմ	Ծափաթաղի միջն. դպրոց
05.10	Ուսուցչի տոն	Ծափաթաղի միջն. դպրոց
22.12	Ամանորին նվիրված միջոցառում	Ծափաթաղի միջն. դպրոց
30.01.23	Հայոց բանակին նվիրված միջոցառում	Ծափաթաղի միջն. դպրոց Ծափաթաղի միջնակարգ դպրոց
28.05.24	Հաղթանակին նվիրված միջոցառում	

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման Օր.ը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությունը	Նշումներ
01.09	Զրույց նվիրված գիտելիքի օրվան:	
09.09	Զրույց «Գրքերը միշտ մեզ հետ են»	
17.09	Զրույց «Հաջողության նոր ուղի»	
24.09	Զրույց «Իմ ազատ անկախ Հայաստան»	
01.10	Առաջադիմության քննարկում	
08.10	Զրույց «Հայրենասիրություն» թեմայով	
15.10	Զրույց «Լինել քարի ու հողատար»	
22.10	Զրույց «Պահպանել հիգիենայի կանոնները»	
05.11	Ինքնավստահություն սեփական ուժերի հանդեպ	
12.11	Պահպանել հակահամաճարակային կանոնները	
19.11	Առաջադիմության քննարկում	
26.11	«Ինչպես հաղթահարել ծուլությունը»	
03.12	Զրույց «Գիրքն իմ լավագույն բարեկամն է» թեմայով	
10.12	Զրույց «Իմ ընտանիքը»	
17.12	Ամանորյա ջերմ մաղթանքներ և բացիկներ	
24.12	Առաջադիմության քննարկում	
13.01	Զրույց նվիրված Հայոց բանակի օրվան	
20.12	Զրույց "Դպրոց ուսման դարբնոց" թեմայով	
14.01	Պահպանել հակահամաճարակային կանոնները	
21.01	Զրույց Հ.Թումանյանի մասին	
04.02	Բանավեճ Ընկերություն և ընկերասիրություն թեմայով	
11.02	Զրույց նվիրված Կանանց միջազգային օրվան	
18.02	Զրույց «Շրջակա միջավայրը» թեմայով	
25.02	Զրույց կարգապահության և հիգիենայի վերաբերյալ	
04.03	Զրույց Բնության պահպանության վերաբերյալ	
11.03	Կոնֆլիկտային իրավիճակներ Առաջադիմության քննարկում	
18.03	Զրույց հայրենի գյուղի մասին	
25.03	Զրույց նվիրված Մեծ Եղեռնին	
08.04	Զրույց «Իմ սիրած զբաղմունքը» թեմայով	
15.04	Զրույց «Ընտանիքի դերն ու նշանակությունը իմ կյանքում»	

22.04	Զրույց՝ «Մեր երկրի պաշտպանները» թեմայով	
29.04	Զրույց՝ «Առողջ ապրելակերպ»	
06.05	Զրույց՝ «Ամառն իմ գյուղում >» թեմայով	
13.05	Զրույց՝ Ամառային արձակուրդին ընդառաջ	

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Դասալման օրը	Քննարկվող հարցեր	Ժողովի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն
10.09	Նոր ուստարվա քննարկումները անելիքները: Կազմակերպչական հարցեր, ԾԽ ընտրություն:	Քննարկվել է նոր ուստարվա անելիքները, ծնողկոմիտեի ընտրություն:	
05.11	Ուսումնադաստիարակչական հարց; ձևեռային արձակուրդներ:	Քննարկել առաջադիմության և կարգապահության հարց.	
22.12	Ուսումնական և դաստիարակչական հարցեր	Ամփոփել 1 կիս. արդյունքները; 2 կիս. աշխատ. պլանավորում	
	Կազմակերպչական և ուսումնական հարցեր	Կազմակերպչական և ուսումնական հարցերի քննարկում, թերությունների Վերացում	
	Ուսումնական և կազմակերպչական հարցեր	1.Ընդհանուր հարցեր 2.Ուսումնական հարցեր,չառաջադիմող աշակերտ.	
	Կազմակերպչական և ուսումնական հարցեր	1.Ուսումնադաստիարակչական հարցեր 2.Քննարկել առաջադիմությունը 3.Էքսկուրսիայի նպատակը և ուղղությունը:	Կատարված է

ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ

Ծնողկոմիտեի կազմը

Նախագահ՝ __ Էլ յ ա Կո լ լ ակ ս ազ յ ան

անդամներ՝ __ Ել ե ն ա Դան ի ե լ յ ան

անդամներ՝ __ Նախշուն Նազարյան

անդամներ՝ __ Դանիելյան Նատալյա

ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ

Դասալսման օրը	Քննարկվող հարցեր	Ծնողկոմիտեի նիստի համառոտ բովանդակություն	Ցանկություն
10.09	Ընտրել ծնողկոմիտ. նախագահ	Ապահովել դպրոց-ցնող կապը	Կատարված է
	Կազմակերպչական հարցեր	Հետևել աշակերտների	
	Քննարկել ընթացիկ հարցեր	Քննարկել ուսումնական հարցեր:	
	Կազմակերպչական հարցեր	Հետևել աշակերտների վարքին դպրոցում և տանը	
	Դաստիարակչական հարցեր	Ծնողկոմիտեի հետ քննարկել 1 կիսամյակի արդյունքները	
	Ուսումնադաստիարակչական հարցեր	ԾԽ անդամների աջակցությամբ կապ պահպանել չառաջադիմող և շատ բացակայող աշակերտների ծնողների հետ	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻՑ ՔԱՂՎԱԾՔՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան:

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը:

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը:

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը:

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը:

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐԱՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՎԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզումները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության: Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզումների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք: Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

2. Սովորողի իրավունք ունի՝

- 1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն:
- 2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ:
- 3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից:
- 4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումներին:
- 5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը:
- 6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը:
- 7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:
- 8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզումները:

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք: Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների: Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահասակությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասողեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները: Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասողեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասողեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասողեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասողեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը: